

Johan Willem Beyen, Het spel en de knikkers

Source: BEYEN, Johan Willem. Het spel en de knikkers, Een kroniek van vijftig jaren. Rotterdam: Ad. Donker, 1968. p. 232-233.

Copyright: (c) Uitgeversmaatschappij Ad. Donker n.v. - Rotterdam, 1968

URL: http://www.cvce.eu/obj/johan_willem_beyen_het_spel_en_de_knikkers-nl-57723a07-5c20-4ea1-bdda-ab7a85083e6b.html

Publication date: 14/05/2013

Johan Willem Beyen, *Het spel en de knikers*

[...]

Nu kwam Mendès-France met voorstellen, die opnieuw tegemoetkomingen van de anderen verlangden, maar zelfs zonder daar de ernstige wil tegenover te stellen de ratificatie van het E.D.G.-verdrag te verdedigen. Het was een houding van: *jelui wilt die E.D.G. zo graag, wij willen haar eigenlijk helemaal niet, maar als je nu mijn verlangens inwilligt, wil ik wel eens proberen, of het misschien toch gaat.*

Die verlangens waren een allegaartje van wensen, ten dele om tegemoet te komen aan zekere antagonismen tegen Franse persoonlijkheden, voor een groot deel slechts vervulbaar door wijzigingen van de tekst van een reeds door vier landen geratificeerd, door één land ter ratificatie aanbevolen, en door alle Regeringen, inclusief de Franse, getekend verdrag, — met tenslotte een voorstel dat rechtstreeks inging tegen de hele conceptie der supranationale samenwerking, t.w. een algemeen vetorecht tegen beslissingen welke naar het oordeel van een Regering in strijd waren met de vitale, nationale belangen van haar land. (Men zou een dergelijk voorstel van Franse zijde na vele jaren in de Europese Economische Gemeenschap opnieuw tegenkomen.)

We hebben werkelijk het uiterste gedaan om nog aan de Franse verlangens tegemoet te komen, maar waren daartoe op tal van punten en met name op het laatste punt eenvoudig niet in staat. Op een dramatisch moment, midden in de nacht, deed Adenauer een beroep op Mendès-France, zeggende: “Moet de Duitse Bondskanselier u smeken hem niet in de positie te brengen dat hij straks moet gaan werken aan de wederoprichting van een Duits Nationaal Leger, met een Duitse Generale Staf?”

Toen wij eindelijk in de vroege morgen aan het einde van onze vruchteloze besprekingen waren gekomen en Mendès-France de redevoering uit zijn zak haalde en voorlas, waarin zijn conclusies waren vervat en waarin hij ons mededeelde wat ons te wachten stond, was er, geloof ik, niemand die niet de indruk had dat hij met deze redevoering naar Brussel was gekomen — misschien geheel ten onrechte, maar dat het die indruk maakte, was in zichzelf typerend voor zijn gebrek aan tactiek, die een stemming tegen hem kweekte die, ook later, bij de behandeling van de W.E.U. in Londen vaak tot volstrekt onbillijke en ongerechtvaardigde reacties leidde.

De voorstelling van zaken, die hij later in Parijs over het gebeurde gaf — en die wel zal hebben weergegeven wat zijn indrukken waren — klopte bepaald niet met de herinneringen der anderen en het maakte voor hen dan ook niet veel verschil meer dat hij zelfs niet meer de gelegenheid kreeg het E.D.G.-verdrag voor de Assemblee te verdedigen. Deze weigerde de behandeling van het Verdrag op de agenda te plaatsen, welk besluit met het zingen van de Marseillaise door de nationalistische tegenstanders in de Assemblee als een nationale triomf werd verwelkomd.

De verslagenheid over de verwerping van het E.D.G.-verdrag door Frankrijk in de gelederen der voorstanders was zeer groot. In mijn Parijse tijd heb ik nog meermalen Fransen onder deze voorstanders ontmoet die zeiden: „hadden *jelui* de voorstellen van Mendès-France in Brussel maar aanvaard, dan was de E.D.G. er gekomen en zouden wij thans een Europese Politieke Gemeenschap hebben, terwijl wij nu het probleem van de Europese politieke en militaire samenwerking maar niet kunnen oplossen.”

Ik geloof er niets van. Ik ben verre van overtuigd dat het E.D.G.-verdrag, met welke amendementen dan ook, door het Franse Parlement zou zijn aanvaard en het staat voor mij niet vast dat Mendès-France het wenste. De toen bestaande meerderheid in het Franse Parlement wilde van enige overdracht of opgeven der soevereiniteit al evenmin weten als Mendès-France zelf. Wat het lot van een Europese Defensie Gemeenschap, zelfs al ware deze tot een lege huls uitgehold, onder heerschappij van Generaal de Gaulle was geweest laat zich niet moeilijk gissen.

[...]